

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ולבירור יוחסין

קבלן שחזר בו מסיבות משפחתיות

תיק ממונות מס' 1783-עא

נושא הדיון

א' תובע את ב' שביצע בביתו עבודות קבלן וכשבקש ממנו לתקן את הפרטים הטעונים תיקון הודיע לו שהפסיק לעבוד בגלל סיבות משפחתיות, והוא מוכן שישכור קבלן אחר על חשבונו. טוען א' שהוא לומד בכולל ואין לו זמן לרוץ אחר פועלים, ותובע שב' ידאג לכך. ב' מסרב, ועומד על הצעתו.

פסק דין

בית הדין מקבל את הצעת ב' לשלם לא' עבור קבלן חילופי שא' ישכור כדי להשלים ולתקן את מה שטעון תיקון.

(-) דוד יהושע קניג

(-) מרדכי אייכלר

(-) אברהם דוב לוי, אב"ד

המקורות לדין

שנינו צ"מ עה 3: שכר את החמר ואת הקדר להציא פרייפריין וחלילים לכלה או למת ופועלין להעלות פשתנו מן המשרה וכל דבר שאצד וחזרו צהן, מקום שאין שם אדם שוכר עליהן או מטען. השוכר את האומנין וחזרו צהן ידס על התחתונה וכו'. ופסק הרמב"ם שכירות פ"ט ה"ד: וכילד דין הפועל שחזר בו אחר שהתחיל שמין לו מה שעשה ונטול. ואם קבלן הוא שמין לו מה שעתידי לעשות וכו'. בד"א צדצר שאינו אצוד, אצל צדצר האצוד וכו' אחד פועל ואחד קבלן אינו יכול לחזור בו אלא"כ נאנס כגון שחלה או שמע שמת לו מת. ואם לא נאנס וחזר בו שוכר עליהן או מטען וכו'. בד"א צומן שאין שם פועלים לשכור צשכרן להשלים המלאכה, אצל אס יש שם פועלים לשכור צשכרן ואמרו לו לא ושכור מאלו והשלם מלאכתך ולא תאצד, צין שוכר צין קבלן אין לו עליהן אלא תרעומת וכו'. ע"כ.

צביאור דין דצר האצד כתצו צתום' שם דהיינו שעתה זמנה הוא לעשות. וכתצ צל"ל צ"מ שם דאף שאין

דומה לענין פשתנו מן המשרה דשם יאצד הפשתן משא"כ הכא, מ"מ מה שמאצדים ממנו השגת דבר הנלרך לו עתה חשוב ג"כ דבר האצד. ועיי' שמ"ק שם בשם הראצ"ד צהאי צבא איירי תנא צדאיכא דבר האצד צתרי גווי, או שיש דבר האצד צממון ממא, דומיא דלהעלות פשתנו מן המשרה, או צדאיכא הפסד רלונו שלא נעשה כוונתו ומתאחרין מעשיו, כגון ההיא דמת וכלה. עיי"ש.

וצפירוש "מקום שאין שם אדם" שאוכר עליהן או מטען, כתב הרא"ש בשם רש"י דהיינו כשאין מולא לשכור פועלים אחרים בלא תוספת, עיי"ש, וכלשון הרמב"ם הנ"ל "לשכור צשכרן", משמעות הדבר שאם יש צממא פועלים אחרים שיגמרו את המלאכה צאותם התנאים של הראשון, ראשי לחזור צו מכיון שלא נגרם לצעה"צ כל הפסד ע"י חזרתו. ועיי' ש"ך סי' שלג ס"ק ל.

ועיי' שו"ת וישב משה סי' סד אות י צדבר ריש דוכנא שחזר צו צאמלע הזמן כיון שאפשר למלוא אחר צחריקאוי יכול לחזור צו. ועיי' שו"ת אמרי א"ש ח"א סי' לג צענין ש"ץ שנשכר צעיר אחת ועתה נתקבל לעיר אחרת ורולה לחזור צו, אם ימלאו ש"ץ אחר הראוי לירד לפני התיבה, אף אם לא יהיה יודע נגן ונעים זמירות כמותו, וכעיי"ז צשו"ת שמע אברהם חו"מ סי' כח צענין חכם שחזר צו צתוך הזמן כיון שמונאים חכם אחר אע"פ שאינו כמו הראשון צלחות לשון וצקי צהם וצשמותיהם צלשון לעז וכד' זה לא מיקרי דבר האצד. אלא שהמהרי"ט יו"ד סי' נ כתב צצעה"צ יכול לומר למלמד שחזר צו אין חפלו ללמד אלא עמך ואע"ג דאיכא דדייק טפי מיניה, עיי"ש.

לפי"ז צנידון דידן, גם אם העבודה של צי היתה צגדר דבר האצד, מ"מ היה ראשי צמקרה המיוחד שלו להפסיק את העבודה צאמלעה, וכבר כתב צערוך השלחן סי' שלג סעי' א דאם חזרו פועלים מחמת איזה התחדשות שנתהוה אללם אין לצעה"צ עליו תרעומת ואינו מחוסר אמנה.